

Шайлоо компаниясы (ролдошкон оюн)

Оюндун максаты — жүрүш-туруштун демократиялык саясий моделдери тууралуу теориялык билимдерин бекемдөө жана тереңдтүү; шайлоочунун ролун чагылдырган, ишмердиктин ыкмаларына ээ болушуна шарт түзүү.

Оюн комплекстүү мүнөзгө ээ. Ал окуу ишинде шайлоо компаниясы үчүн типтүү болгон (шайлоочунун жана өкүлчүлүк шайлоо постуна кандидат) ролдорду кайра кайталоо, ошондой эле, саясий ишмердиктин элементтеринин ушул ролу менен байланышкан: шайлоо алдындагы программаларды иштеп чыгуу жана анализдөө; шайлоочулар менен таанышуу жана шайлоочулардын кандидаттын жеке сапаттарын баалоосу; тигил же бул кандидаттын митингге (колдоо, протест) катышуу.

Командалар, ошондой эле, айрым оюнчулар катышышат. Ойногондор оюндун ар бир турунун тапшырмаларын аткарууга жана мүмкүн болушунча көбүрөөк упай (шайлоочулардын добушун) топтоого тийиш.

— Оюндун аягына чейин көбүрөөк упай топтогон оюнчу (команда) жеңишке жетишет (оюнду аяктоонун биринчи варианты);

— белгилүү сандагы упайды баарынан мурда топтосо (оюнду аяктоонун биринчи варианты).

Оюн алты турдан турат. Ар бир турдун тапшырмасын аткаргандыгы үчүн оюнчу (команда) 5 упай (5 шайлоочунун добушун) алат. Эгерде оюнчу турдун тапшырмасын аткарбаса, упай албайт. Айрым турларга «Шайлоочулардын кошумча добушу» деген тапшырма киргизилген. Мындай ар бир тапшырма үчүн оюнчу 10 упай алат. Оюнчулардын кошумча тапшырмаларды аткарышына чек жок.

Биринчи тур. Акча, акча, акча...

Тапшырма

Сиздин шайлоо компанияңызды финасылоонун 10 булагынын тизмесин түзүңүз. Эмне үчүн сиз атаган адамдар, уюмдар Сиздин шайлоо компанияңызды колдогусу келип жаткандыгын түшүндүрүңүз.

Тапшырманы аткаруу мөөнөтү — 5 минута.

Шайлоочулардын кошумча добушу

Төмөнкү темалар боюнча бир баракка маалымат же 2 минуталык оозеки доклад даярда:

1. Азыркы Кыргызстандын кыйла таасирдүү саясий партияларды ата.
2. Ишкерлерди сиздин шайлоо компанияңызды финасылоосуна кантип ынандыруу керек.

Экинчи тур. Шайлоо компаниясынын темасы

Тапшырма

Сиздин шайлоо компанияңыздын негизги темасын атагыла. Кайсы проблеманы Сиздин шайлоо компанияңыздын негизин түзөт? Рекламалык заставканы жана Сиздин шайлоо компанияңыздын негизги ураанын ойлонуштур.

Тапшырманы аткаруу убактысы — 10 минут.

Шайлоочулардын кошумча добушу

Төмөнкү темалар боюнча бир баракка маалымат же 2 минуталык оозеки доклад даярда:

1. Тоталитардык режимдин социалдык базасы.
2. Демократиялык режимдин социалдык базасы.
3. Саясий күрөштө улутчул ураандарды жана идеяларды пайдалануунун терс

кесепеттери.

Үчүнчү тур. Телереклама

Тапшырма

Шайлоо кампанияңызда пайдалануучу саясий рекламаңыз тууралуу ойлонуңуз. Сиздин саясий телерекламаңызда болууга тийиш болгон мүнөздүү элементтердин тизмесин түзгүлө. Сиздин саясий телерекламаңызды көрсөтүңүз.

Тапшырманы аткаруу убактысы — 10 минут.

Шайлоочулардын кошумча добушу

Төмөнкү темалар боюнча бир баракка маалымат же 2 минуталык оозеки доклад даярда:

1. Эмне үчүн массалык маалымат каражаттарын төртүнчү бийлик деп аташат?
2. Калктын билим деңгээлинин саясий телерекламаны кабылдоого таасири.

Төртүнчү тур. Шайлоо алдындагы кыдыруу

Тапшырма

Кыргызстан боюнча шайлоо алдындагы кыдыруунун планын иштеп чыгыңыз. Сиздин шайлоо кампанияңызды өткөрүүчү, өлкөнүн 3 эң артыкчылыктуу регионунан турган тизме түзүңүз.

Тапшырманы аткаруу убактысы — 5 минут.

Шайлоочулардын кошумча добушу

Төмөнкү темалар боюнча бир баракка маалымат же 2 минуталык оозеки доклад даярда:

1. Адамдардын тиричилик шарттарынын, алардын саясий симпатияларына таасири.
2. Адамдардын улутунун, алардын саясий симпатияларына таасири.
3. Адамдардын кесибинин, алардын саясий симпатияларына таасири.

Бешинчи тур. Кризис, кризис, кризис...

Тапшырма

Саясий конкуренттериңиз Сизди, Сиздин шайлоо кампанияңызды криминалдык структуралар финансылап жатат деп күнөөлөшүүдө. Ошого байланыштуу төмөндөгүлөрдү жасоого аракет кылыңыз:

- брифинг өткөрүп (кыска пресс-конференцияны), анда Сиз Сизге карата коюлуп жаткан күнөө жабуулардын жалгандыгын далилдөөңүз керек. Брифингди командадан 2-3 адам өткөрөт. Башка команданын өкүлдөрү жана көрүүчүлөр журналисттердин ролун аткарышат жана суроолорду беришет;
- Сизге каршы күнөө жабууларды төгүндөгөн макаланы газетага жазуу.

Бул кризистен кийин өз шайлоо кампанияңыздын тактикасына кандай өзгөртүүлөрдү киргизесиз?

Тапшырманы аткаруу убактысы — 10 минут.

Шайлоочулардын кошумча добушу

Төмөнкү темалар боюнча бир баракка маалымат же 2 минуталык оозеки доклад даярда:

1. Сиздин шайлоо кампанияңыздагы кылмыштуулукка каршы күрөшүү проблемасы.
2. Милиционерлерге көп айлык төлөөбү же кылмышкердерлерге төлөөбү?
3. Эмне үчүн демократиялык өлкөлөрдө тоталитардык режимдеги өлкөлөргө салыштырганда кылмыштуулуктун деңгээли жогору?

Алтынчы тур. Шайлоо кампаниясынын жүрүшүндөгү этикалык проблемалар

Тапшырма

Сиз каршылаш партиянын лидери тууралуу төмөндөгүдөй маалымат алдыңыз:

- хроникалык оорусу бар;
- мээсинен жаракат алган;
- психотропдук препараттарды дайыма колдонот.

Сиздин оюңузча, эмне кылуу керек:

- созвать брифинг чакыруу жана массалык маалымат каражаттарына президентке

- кандидаттын саламаттыгындагы проблемалар тууралуу кабарлоо;
- маалыматка көңүл бурбай коюу;
  - саясий каршылашыңызды коркутуу;
  - же башка бир нерсе жасоо? Өз ниетиңизди билдириңиз.

Тапшырманы аткаруу убактысы — 5 минут.

Шайлоочулардын кошумча добушу

Төмөнкү темалар боюнча бир баракка маалымат же 2 минуталык оозеки доклад даярда:

1. Инвалид саясатчы боло алабы?
2. *Саламаттык жана бийлик* түшүнүктөрү өз ара кандай байланышкан?
Оюндун аягында жыйынтык чыгарылып, жеңүүчү жарыяланат жана алар сыйланат.